

# Αβώριος Λόγος

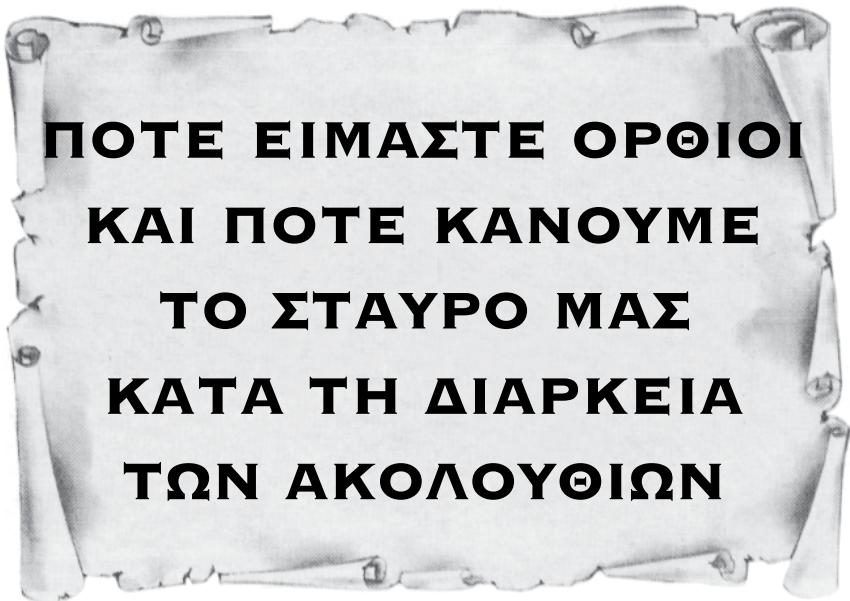
ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ



ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ  
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΔΕΛΦΩΝ - ΜΙΑΟΥΛΗ • ΤΗΛ. 2310-828989



ΕΤΟΣ Β'

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010 • ΤΕΥΧΟΣ 11

**Π**ολλές φορές, αγαπητοί αδελφοί, όταν είμαστε μέσα σε μία εκκλησία διερωτώμαστε: Πότε πρέπει να καθίσουμε και πότε πρέπει να είμαστε όρθιοι κατά τη διάρκεια μίας ακολουθίας; Πότε κάνουμε το σταυρό μας; Είναι εύλογη η απορία, αφού δεν έχει γίνει η κατάλληλη και επαρκής λειτουργική αγωγή (κατήχηση). Έτσι είναι φυσικό να καθόμαστε, όταν δεν πρέπει, και να είμαστε όρθιοι, όταν δεν χρειάζεται. Να κάνουμε τον σταυρό μας, όταν τον κάνουν οι άλλοι και επειδή τον κάνουν οι άλλοι και όχι επειδή ξέρουμε πως σε κάποιο συγκεκριμένο σημείο της Θείας Λειτουργίας ή Ακολουθίας πρέπει να κάνουμε το σταυρό μας. Σε αυτό το τεύχος του Θαβωρίου Λόγου θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μερικές οδηγίες, που θα καλύπτουν, όπως πιστεύουμε, το θέμα: Πότε καθόμαστε και πότε κάνουμε σταυρό κατά τη διάρκεια των ακολουθιών της Εκκλησίας μας.

Οπωσδήποτε πρέπει να τονίσουμε πως και καθισμένος κάποιος μπορεί να προσευχηθεί, εφόσον συντρέχουν λόγοι υγείας. Για όσους όμως δεν αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα υγείας υπάρχουν μερικά σημεία των Ακολουθιών μας που πρέπει να είμαστε όρθιοι. Και αυτά είναι τα εξής:

**Στον Εσπερινό** (είμαστε όρθιοι):

α. Από την έναρξη της Ακολουθίας, μόλις δηλ. ο ιερέας εκφωνήσει το «Εύλογητός ό Θεός...», μέχρι το τέλος του «Προοιμιακού ψαλμού», οπότε ο ιερέας αρχίζει τα «Ειρηνικά».

β. Από την έναρξη του «Κύριε, έκέκραξα» μέχρι το τέλος του θυμιάματος του ναού.

γ. Κατά την «είσοδο» του εσπερινού, στο «Φως ίλαρόν», στο «προκείμενο» και στην απαγγελία του «Καταξίωσον Κύριε...».

δ. Όταν ο ιερέας πριν από το τέλος των πληρωτικών μας ευλογεί με το «Ειρήνη πᾶσι» και παραμένουμε όρθιοι με σκυμμένο το κεφάλι και στην εκφώνηση «Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν...»

ε. Από το «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου Δέσποτα...» μέχρι και το τέλος του εσπερινού.

**Στον Όρθρο** (είμαστε όρθιοι):

α. Από την έναρξη της Ακολουθίας μέχρι και τη λήξη του «εξάψαλμου».

β. Από το «Θεός Κύριος...» μέχρι και το τέλος των απολυτικών των εορταζομένων αγίων.

γ. Κατά την ανάγνωση του συναξαρίου – μηνολογίου και την ψαλμωδία των «καταβασιών»

δ. Όταν ο ιερέας εκφωνεί «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός...» και στη συνέχεια ψάλλεται το «Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ...»

ε. Όταν ψάλλεται η Δοξολογία μέχρι το τέλος του Όρθρου.

**Στη Θεία Λειτουργία** (είμαστε όρθιοι):

α. Στην αρχή της Θείας Λειτουργίας, όταν ο ιερέας εκφωνεί το «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...», που είναι και η εναρκτήριοις φράση της Θείας Λειτουργίας.

β. Όταν ψάλλεται το Α' αντίφωνο «Ταῖς πρεσβείαις...», και το Β' αντίφωνο «Σῶσον ἡμᾶς Υἱέ Θεοῦ...»

γ. Από τη «Μικρὴ Εἴσοδο» μέχρι και το τέλος του Τρισαγίου ύμνου «Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος...» έως και την έναρξη της απαγγελίας του αποστολικού αναγνώσματος. Επίσης όταν θυμιάζει ο ιερέας.

δ. Μόλις δοθεῖ το παράγγελμα «Σοφία ὀρθοί...»,



για να ακούσουμε την απαγγελία του Ευαγγελικού αναγνώσματος, όταν ψάλλεται ο «Χερουβικός Ύμνος» και κατά τη «Μεγάλη Είσοδο» (συμβολίζει τη πορεία του Χριστού προς το Γολγοθά).

ε. Όταν ο ιερέας μας ευλογεί εκφωνώντας το «Ειρήνη πᾱσι.»

στ. Κατά την απαγγελία του «Συμβόλου της Πίστεως». Μόλις ο διάκονος ή ο ιερέας δώσει το παράγγελμα «Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετά φόβου...», που είναι η έναρξη της αγίας αναφοράς, δηλαδή η είσοδος μας στο σημαντικότερο σημείο της λατρείας, τη μεταβολή του ἄρτου και του οίνου σε Σῶμα και Αἷμα Χριστού, μέχρι και την εκφώνηση του «Καί ἔσται τά ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καί Σωτῆρος...»

ζ. Κατά την απαγγελία του «Πάτερ ἡμῶν..» και μέχρι να ακούσουμε το «Πρόσχωμεν τά ἅγια τοῖς ἁγίοις».

η. Όταν ο ιερέας εκφωνήσει το «Μετά φόβου Θεοῦ...» Καλό θα είναι να παραμείνουμε ὀρθιοι όσο διαρκεί η θεία Μετάληψη και κατ' επέκταση μέχρι το τέλος της Θείας Λειτουργίας.

**Στα άλλα Μυστήρια** (είμαστε ὀρθιοι):

α. Στην έναρξη των ακολουθιών.

β. Στην ανάγνωση των ευχών.

γ. Στην εκφώνηση του Ευαγγελίου ταυτόχρονα με το παράγγελμα «Σοφία ὀρθοί.»

δ. Κάθε φορά που ο ιερέας εκφωνεί το «Ειρήνη πᾱσι»

ε. Στη βάπτιση και κατά το «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε...»

στ. Στο γάμο και στο «Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν...», «Ποτήριον σωτηρίου...» και στο «Ἡσαΐα χόρευε...».

ζ. Στα «Ειρηνικά», «Πληρωτικά» και «Μικρή Συναπτή» πρὶν την Τριαδική εκφώνηση ακούγεται

η εκφώνηση «Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης...». Καλό είναι να σηκωνόμα-

στε και να κάνουμε μία υπόκλιση στη Θεοτόκο. η. Γενικά ὅποτε δώσει το παράγγελμα ο ιερέας.

**Α**γαπητοί αδελφοί, πριν αναφέρουμε πότε κάνουμε το σταυρό μας, ας φροντίσουμε ὅταν τον κάνουμε να τον κάνουμε σωστά και φυσικά

**ΟΧΙ** επιδεικτικά.

**ΟΧΙ** βιαστικά,

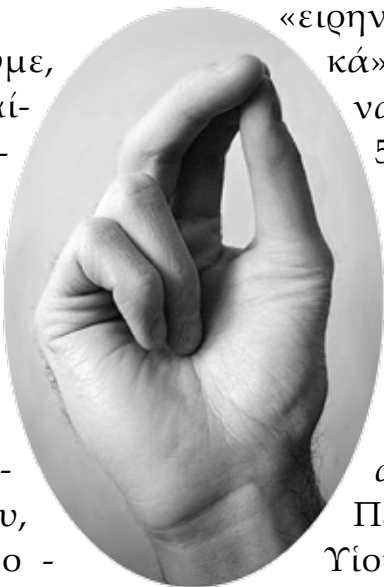
**ΟΧΙ** κουνώντας το χέρι πάνω κάτω, σαν να χτυπάμε φραπέ ή να παίζουμε κιθάρα,

**ΟΧΙ** ντροπαλά, αλλά ακουμπώντας το χέρι πάνω μας και σχηματίζοντας σωστά το σχήμα του σταυρού. Πρώτα στο μέτωπο, μετά στην κοιλιακή χώρα, ὕστερα στον δεξιό ὦμο και τέλος στον αριστερό ὦμο .

Είναι προτιμότερο να τον κάνουμε μία και σωστά παρά πολλές και λάθος.

**Πότε κάνουμε το Σταυρό μας:**

1. Ὄταν μπαίνουμε, περνούμε ή βγαίνουμε από Ἱερούς Ναούς
2. Μόλις ανάψουμε το κερί μας.
3. Στην αρχή κάθε Ακολουθίας.
4. Σε κάθε εκφώνηση «Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης...», που εκ-



φωνεῖται στα

«εἰρηνικά», «πληρωτικά» και «μικρές συναπτές».

5. Κάθε φορά που ἀκούγεται ἡ Τριαδική εκφώνηση «Δόξα Πατρί καί Υἱῶ καί Ἁγίῳ Πνεύματι...» ἢ ὅταν ἀκούγεται «τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος...».

6. Στο άκουσμα του ονόματος ενός αγίου κατά την ψαλμωδία του απολυτικίου του.
7. Στον Όρθρο όταν ψάλλεται το «Τήν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ...».
8. Στη Μικρή και Μεγάλη Είσοδό όταν περνά από μπροστά μας το Ευαγγέλιο και τα Τίμια Δώρα αντιστοίχως.
9. Στον Τρισάγιο Ὑμνο «Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος...».
10. Στο «Δεῦτε προσκυνήσωμεν...» μαζί με το σταυρό κάνουμε και μία μικρή υπόκλιση.
11. Πριν το τέλος του εσπερινού στο «Νῦν ἀπολύεις...»
12. Στις απολύσεις των Ακολουθιών Εσπερινό, Όρθρο, θεία Λειτουργία, Βάπτισμα, Γάμος, Κηδεία και λοιπές ακολουθίες.
13. Πρὶν προσέλθουμε για να κοινωνήσουμε.
14. Όταν προσκυνούμε τις εικόνες και τα άγια λείψανα.

**ΔΕΝ κάνουμε το σταυρό μας:**

- Όταν μας θυμιάζει ο ιερέας.
- Κατά την διάρκεια της αναγνώσεως του «εξάψαλμου», γιατί αυτός ο χρόνος της αναγνώσεως προεικονίζει τη διάρκεια της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου μας επί της γης.
- Όταν φιλάμε το χέρι του ιερέα και όταν λαμβάνουμε αντίδωρο από το χέρι του ιερέα.

